

SŁOWO DAJĘ 2009/2010
Konkurs językowy dla uczniów szkół podstawowych – etap II

Pudelko zwane wyobraźnią

Czas pracy: 60 minut

Maksymalna liczba punktów: 40

.....
Imię i nazwisko ucznia

.....
data

.....
klasa

Witaj!

Przeczytaj uważnie teksty i wszystkie zadania.

W każdym z zadań zamkniętych od 1. do 25. wybierz jedną poprawną odpowiedź i zaznacz ją kółkiem.

W zadaniu 26. (otwartym) wypowiedź zapisz starannie w wyznaczonym miejscu. Pomyłki przekreślaj.

Powodzenia!

Zbigniew Herbert

Pudelko zwane wyobraźnią

Zastukaj palcem w ścianę
z dębowego klocka
wyskoczy
kukułka
wywoła drzewa
jedno i drugie
aż stanie
las

zaświstaj cienko –
a pobiegnie rzeka
mocna nić
która zwiąże góry z dolinami

Chrząknij znacząco –
oto miasto
z jedną wieżą
szczybatym murem
i domkami żółtymi
jak kostki do gry

teraz
zamknij oczy
spadnie śnieg

zgasi
zielone płomyki drzew
wieżę czerwoną

pod śniegiem
jest noc
z błyszczącym zegarem na szczycie
sową krajobrazu

1. **Wiersz Zbigniewa Herberta *Pudełko zwane wyobraźnią* wyraża:**
 - A. zachętę,
 - B. współczucie,
 - C. rozkaz,
 - D. rozterkę.
2. **Która refleksja o wierszu jest nieprawdziwa?**
 - A. Dzięki wyobraźni można wyczarować kolorowy świat.
 - B. Tytuł wyraża główną myśl utworu.
 - C. Wiersz ukazuje piękno i harmonię świata.
 - D. Podmiotem lirycznym wiersza jest czas.
3. **Gdzie ukrył się wyraz niepasujący do pozostałych?**
 - A. puszka, szkatułka,
 - B. kuferek, skrzynia,
 - C. sakiewka, pudełko,
 - D. puzderko, kasetka.
4. **Aby powstała nazwa mieszkańca lasu, należy zmienić w wyrazie *las* jedną głoskę na:**
 - A. b
 - B. i
 - C. o
 - D. p
5. **Anagramem całkowitym wyrazu *poeta* jest:**
 - A. etap,
 - B. tapeta,
 - C. laptop,
 - D. Żaden z podanych wyrazów nie jest anagramem całkowitym.
6. ***Widzieć jak przez sen*, to znaczy zobaczyć obraz:**
 - A. jasny, wyrazisty,
 - B. niedokładny, rozmazany,
 - C. piękny, kolorowy,
 - D. ciemny, ponury.
7. **Antonimem wyrazu *jawa* jest:**
 - A. sen,
 - B. muza,
 - C. noc,
 - D. obraz.
8. ***Puszcząć wodze wyobraźni* znaczy:**
 - A. rozwinąć skrzydła;
 - B. wodzić kogoś za nos;
 - C. być na fali;
 - D. łać wodę.

9. **Pisownię wyrazu *chrząknij* objaśnia reguła ortograficzna:**

- A. *rz* piszemy po spółgłoskach;
- B. *rz* piszemy w wyrazach dźwiękonaśladowczych;
- C. *rz* wymienia się na *r*.
- D. Pisownię tego wyrazu należy zapamiętać.

Hans Christian Andersen

Co kto może wymyślić

– Wszystko już napisano! – powiedział młodzieniec. – Nasze czasy nie są dawnymi czasami.
– Nie! – powiedziała kobieta. [...] – Obecne czasy są właśnie dobre, najlepsze. Ale ty nie umiesz patrzeć, jak należy, nie masz wyostzonego słuchu [...]. Wokół nas jest pod dostatkiem tematów do pisania i opowiadania, o ile się umie opowiadać. Możesz czerpać z chwastów rosnących na ziemi, z płynącej i stojącej wody, ale musisz wiedzieć, jak pochwycić promień słoneczny. Wypróbuj moje okulary, wsadź sobie do ucha słuchawkę, potem pomódl się do Boga i przestań myśleć o sobie samym!

To ostatnie było bardzo trudne, trudniejsze od wszystkiego, czego żądała mądra wróżka.

Wziął okulary i słuchawkę, potem postawiono go pośrodku kartofliska, kobieta dała mu do ręki duży kartofel, z którego wydobywał się jakiś dźwięk, była to pieśń ze słowami, historia kartofla, bardzo zajmująca historia z codziennego życia w dziesięciu wierszach; dziesięć wierszy wystarczy. O czym śpiewał kartofel? [...]

10. **Wróżka zachęca bohatera do:**

- A. kolekcjonowania promieni słonecznych,
- B. codziennej modlitwy,
- C. uważnej obserwacji świata,
- D. rozmyślania o sobie samym.

11. **Która wypowiedź o tym fragmencie baśni Andersena jest falszywa?**

- A. Znajduje się tu pouczenie.
- B. Narratorem jest wróżka.
- C. Przedmioty mają magiczną moc.
- D. Bohater chce osiąść sztukę tworzenia.

12. **Który wyraz nie jest homonimem?**

- A. promień,
- B. łokieć,
- C. ucho,
- D. dźwięk.

13. **Kartoflanką nazywamy:**

- A. zupę ziemniaczaną;
- B. dziewczynę z nosem jak kartofel;
- C. masę z utartych ziemniaków;
- D. ziemiankę, w której przechowuje się kartofle.

14. **W wypowiedzeniu *Wypróbuj moje okulary* podkreślony rzeczownik występuje w:**

- A. bierniku,
- B. mianowniku,
- C. dopełniaczu,
- D. wołaczu.

15. W którym zdaniu ukrył się błąd?
- Poeci umieją pisać wiersze.
 - Dzieci rozumia słowa piosenki.
 - Ludzie powiadają, że poetą trzeba się urodzić.
 - Wszystkie zdania są poprawne.
16. W którym szeregu znajdują się same wyrazy pokrewne?
- żądać, żądło, żądany;
 - pożądać, zażądać, żądanie;
 - rządzić, wyrządzić, żądać;
 - rząd, rządy, rządami.
17. Który przedrostek połączony z czasownikiem *chwycić* utworzy synonim słowa *oczarować*?
- prze-
 - po-
 - za-
 - u-
18. Który związek wyrazowy jest niepoprawny?
- chwycić kogoś za każde słowo;
 - chcieć komuś nieba przychylić;
 - wypływać na szerokie wody;
 - podciąć komuś skrzydła.
19. *Mówić bez ogródek* oznacza:
- przelewać z pustego w próżne;
 - mówić od rzeczy;
 - mówić prosto z mostu;
 - pleść trzy po trzy.
20. *Improwizować to inaczej*:
- bywać na dyskotekach i przyjęciach;
 - znakomicie recytować wiersze;
 - kopiować inicjały;
 - wygłaszać mowę bez przygotowania.
21. W którym wyrażeniu przymiotnik ma znaczenie tylko dosłowne?
- wyostrzony słuch,
 - zaostrzony ołówek,
 - ostry język,
 - ostre pióro.
22. Wskaż poprawny wykres zdania: *Możesz czerpać z chwastów rosnących na ziemi, z płynącej i stojącej wody, ale musisz wiedzieć, jak pochwytać promień słoneczny.*

